Gustav Vasa

Drar kniv På Stortorget

I nordvästra delen av platsen för det nuvarande Stortorget låg under medeltiden det stora Helgeandsklostret. Klostret med kyrka och trädgård och kyrkogård upptog en fjärdedel av nuvarande torgyta. I samband med reformationen i Danmark kunde den mäktige borgmästaren Jörgen Kock riva ner klostret och på dess mark anlägga det nuvarande Stortorget. Nedrivningen skedde 1536–38.

Malmö Helgeands-Klosters yta på nuvarande torg

Gustav drog kniv på torget

Gustav Vasa besökte Malmö år 1524. men för att säkra sitt liv i fiendeland hade man tagit en gisslan, sex danska stadsråd och en riddare och de fanns kvar plats i Sverige tillsammans med en skriftlig hanseatisk borgen. Modet att besöka Malmö var klart högre.

Lite om bakgrunden till mötet. Danmark och Sverige gjorde ett avtal den förste september. Det hela handlade om erövringar av Blekinge och Viken i norra Bohuslän som svenskarna hade gjort under kriget, kallat frihetskriget, mot Kristian II. Striderna fick sin Zenit då man försöke att återta Gotland 1524. Resultatet av Malmö recess 1524 blev följande: att de svenska kraven på dessa landskap gick blev inte verklighet. Vilket resulterade i att dessa återgick till Danmark. Klart Gustav blev sur.

Gustav Vasa kom till Malmö den 24 augusti. Första målet var Jörgen Kocks hus vid Adelgatan där han skulle bo. Lübeckarna var inkvarterade mitt emot i det som idag är Dringenbergska gården. Den danske kung Fredrik I övernattade på kungsgården. Malmöhus fästning var inte byggt och huset stod på dess plats. Efter en gemensam mässa i Helgeansklostrets kyrka det låg på det nuvarande Stortorget intill Jörgen Kocks. Överläggningar hölls i klostret.
Resultatet av den så kallade Malmö recess blev ett misslyckande för Gustav Vasaoch han kände sig lurade av Hansan.

Krönikeskrivare Peder Svart har skildrat Gustav Vasas besvikelse. Kvällen efter avslutad förhandling uppstod handgemäng med Hansans representant. När den tyske diplomaten Herman Iserhel rådsherre från Lübeck passerade Stortorget ja då drog Gustav Vasa kniv. Iserhel kom undan för Gustav Vasa övermannades och hindrades att fullfölja knivattacken. Kvar fanns tyvärr för Sverige en stor skuld till Hansan. Befrielsekriget hade inte varit gratis för Gustav hade begärt lån (120 000 Lübska mark) från Hansan (Lübeck). Makten hos Hansan var stor, men skulle i historien minska väsentligt.

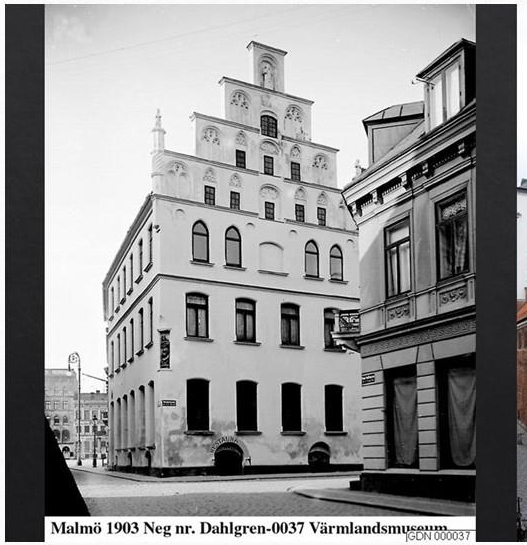

Här fick Gustav Vasa bo

Sovrum

Gustav Vasas sängkammare

Jörgen Kocks hus är det mest imponerande byggnadskomplexet från Malmös äldre historia. De ståtliga tegelmurarna symboliserar inte enbart 1500-talets Malmöhistoria utan också en stor portion dansk rikshistoria.

Bottenvåningen i den ursprungliga Jörgen Kocks gård.

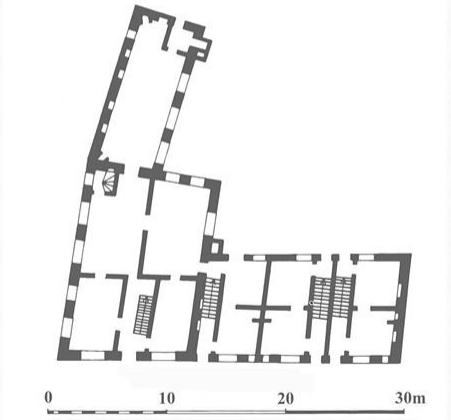

Text wikipedia/bildspel Anders Dernback

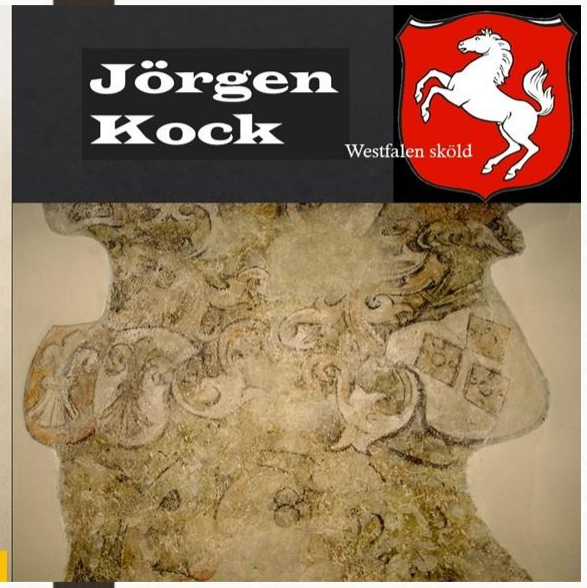

Dringenbergska gården och här inkvarterades Lübeckarna inkvarterade

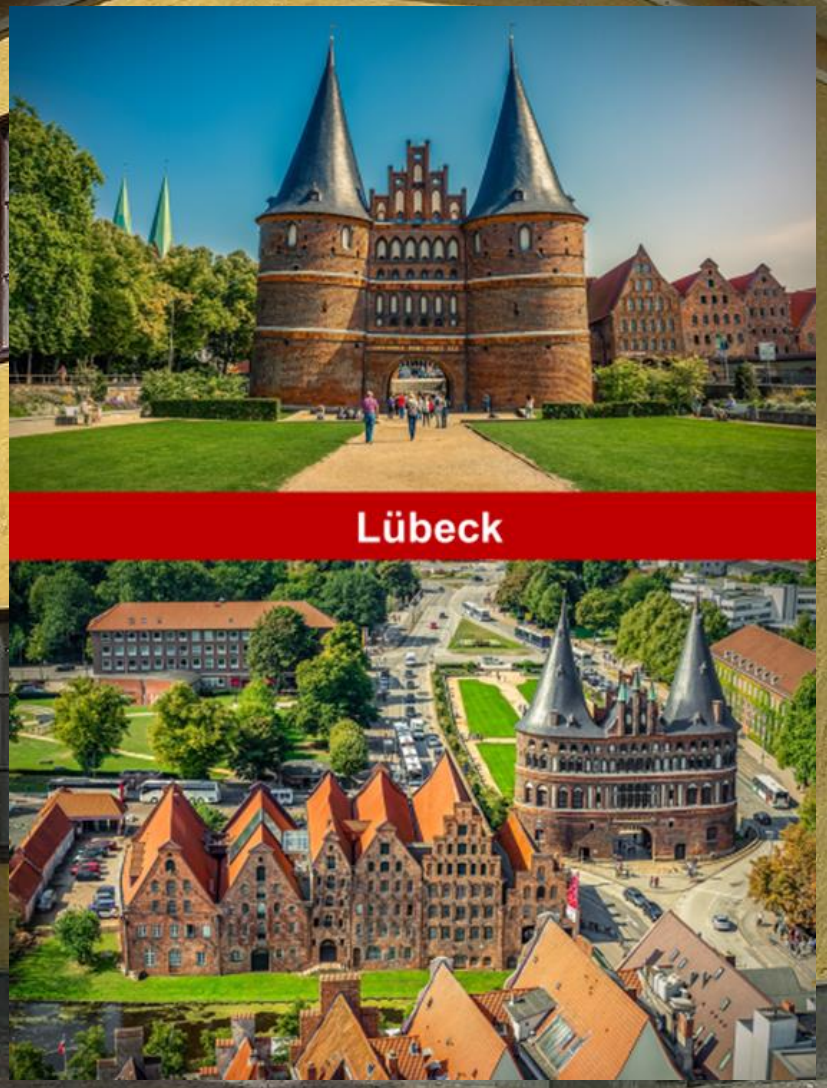

Fredrik I , född 7 oktober 1471 på slottet Haderslevhus i danska Haderslev som andre son till kung Kristian I av Danmark och hans gemål Dorotea av Brandenburg, död 10 april 1533 på slottet Gottorp vid staden Schleswig i hertigdömet Schleswig-Holstein, var hertig av detsamma samt kung av Danmark och Norge från 1523 till sin död.

Regeringstid: 26 mars 1523–10 april 1533
(10 år och 15 dagar)

Fredriks ställning var svår på grund av hotet från den fördrivne Kristian II. Han sökte därför stöd hos Gustav Vasa. I sin politik såg han missnöjet från de lägre stånden och försökte öka deras inflytande, men vågade inte gå för långt av risk för att stöta sig med adeln, av vilka han var beroende.

1523 – Den sedan några månader nytillträdde danske kungen Fredrik I (som har efterträtt den avsatte Kristian II den 26 mars) utfärdar de danska kungarnas traditionella handfästning (motsvarande den svenska kungaförsäkran), där han bekräftar de olika ståndens rättigheter och privilegier.

Eftersom Fredrik inte vill att Kalmarunionen ska upplösas har han tidigare i brev uppmanat Sveriges befolkning att välja honom till kung och för att nu sätta än större press på det svenska riket utfärdar han i sin handfästning också långtgående privilegier till det tyska handelsförbundet Hansan.

Detta försätter Sverige i svår penningknipa, eftersom Hansan nu inriktar sin handel på Danmark-Norge. Dessutom har Sverige en skuld på 120 000 lübska mark till Lübeck, som betalning för hjälpen i befrielsekriget.

Fredrik I

HANSAN

Lübeck

I skuld
Till
Hansan

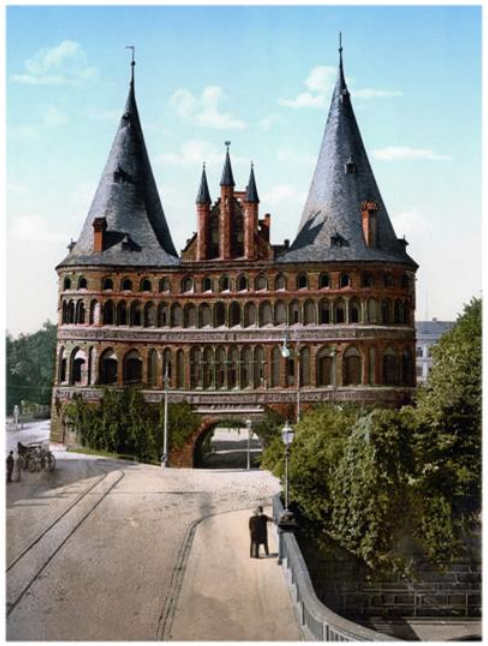

Stadsporten Holstentor uppfördes 1478 och var en av fyra

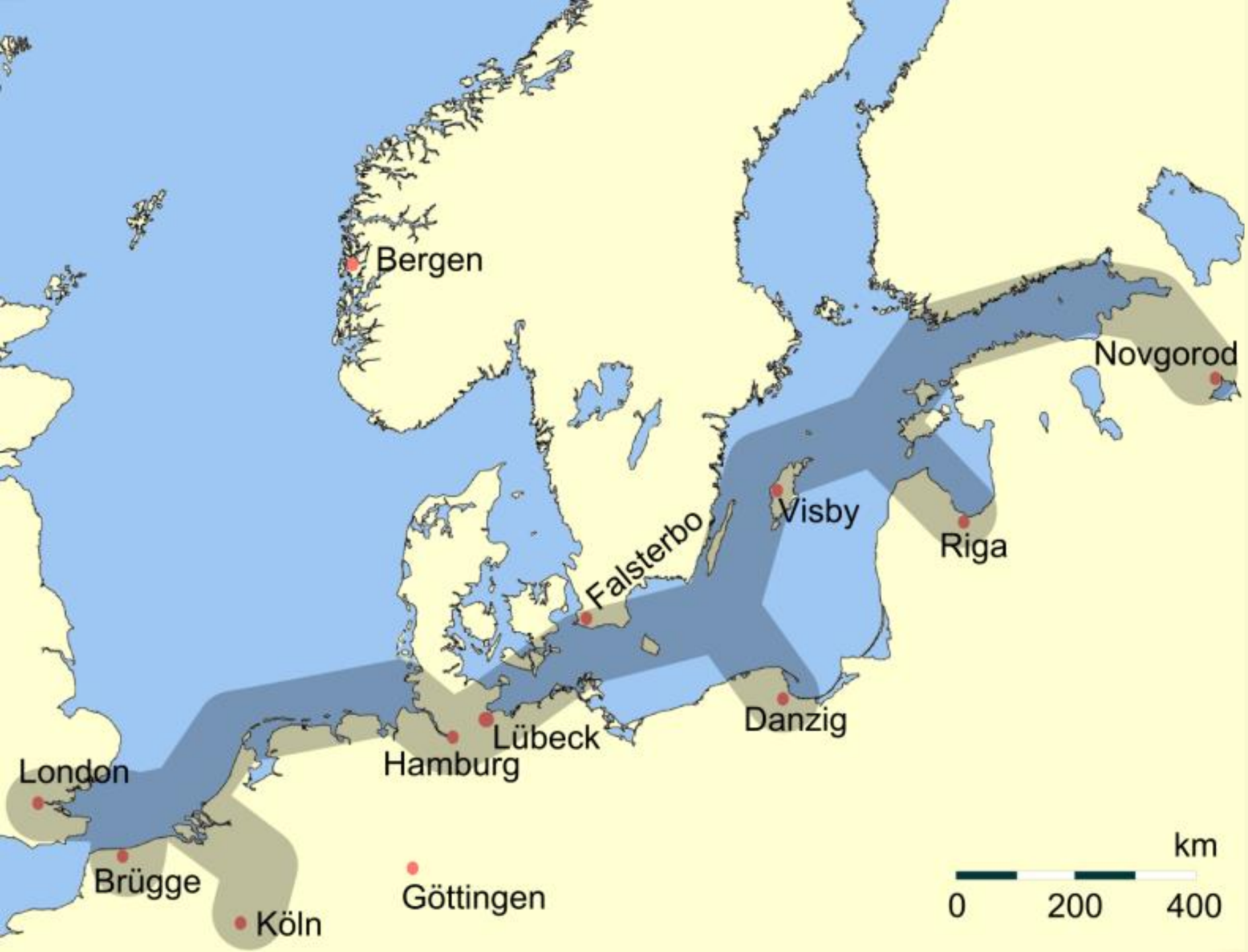

Hansan eller Hanseförbundet var ett förbund av främst tyska eller tyskdominerade städer, som från mitten av 1100-talet till mitten av 1600-talet med väpnat våld upprätthöll ett monopol på stora delar av handeln i Nord- och Östersjön.
Hansan omfattade som mest nästan 100 städer, av vilka Lübeck var den ledande.

Hansans betydelse upphörde under 1600-talet, då världshandeln, som en följd av de geografiska upptäckterna, tog andra vägar.

Hansans vanliga Resvägar Mellan Städer Man Handlade med

Skuld till Lûbeck

120 000 ¨LÜBSKA¨ mark

Lübeck

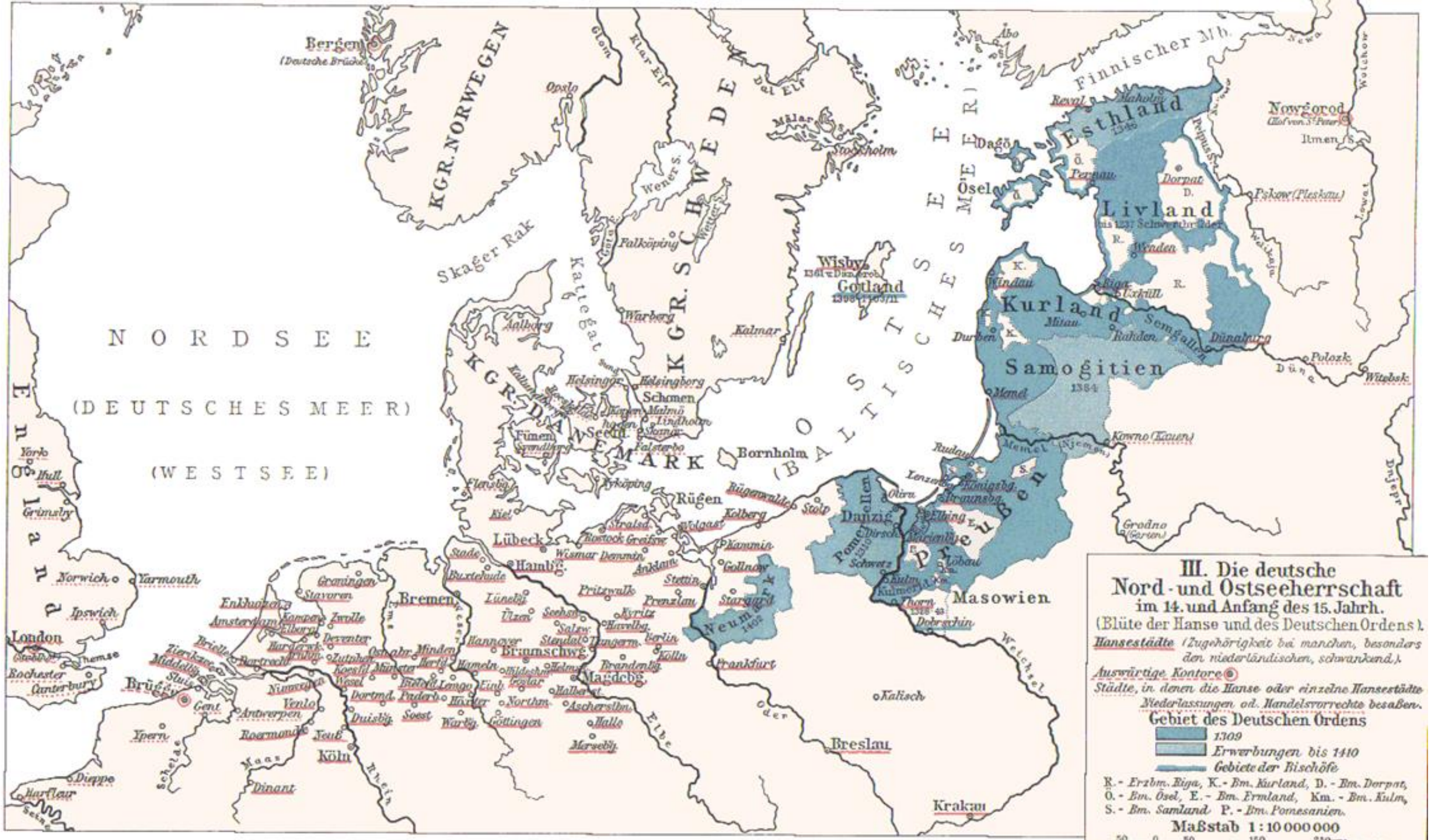

III. Die deutsche Nord- und Ostseeherrschaft im 14. und Anfang des 15. Jahrh.

(Blüte der Hanse und des Deutschen Ordens.)

Hansestädte (Zugehörigkeit bei manchen, besonders den niederländischen, schwankend.).

Auswärtige Kontore

Städte, in denen die Hanse oder einzelne Hansestädte Niederlassungen od. Handelsvorrechte besaßen.

Gebiet des Deutschen Ordens

1309

Erwerbungen bis 1410

Gebiete der Bischöfe

K. - Erzbm. Riga, K. - Bm. Kurland, D. - Bm. Dorpat, Ö. - Bm. Ösel, E. - Bm. Ermland, Km. - Bm. Kulm, S. - Bm. Samland P. - Bm. Pomesanien.

Maßstab 1 : 10 000 000